

3.14 Živočišná přitažlivost

Účastníků	do 30
Fyzická náročnost	I - klidová
Psychická náročnost	III - přemýšlení nad otázkami, rozhodování se o odpovědi
Autoři	Vojtěch Marek, Šárka Látalová
Počet uvádějících	1-2
Čas na realizaci	30 minut
Čas na přípravu	5 minut
Prostředí	uzavřená místnost, sál, posluchárna
Rozdělení	bez rozdělení

Cíle

- Nenásilné a zábavné sdělení zajímavých informací.
- Odlehčené porovnání námluv zvířat a lidí.
- Uvolnění skupiny, pozvolná aktivizace účastníků pro další běh programu.

Sdělení

V živočišné říši můžeme v rámci rozmnožovacího chování vyzorovat mnoho strategií, které jsou často charakteristické pro daný druh. Překvapivě mnoho z nich lze identifikovat i v rámci lidského sociálního kontaktu - lidské námluvy jsou totiž velmi komplexním sledem jevů, které si člověk ani nemusí uvědomovat.

Metody

Tipovací soutěž, výklad, diskuse.

Klíčové kompetence

- Kulturní povědomí a vyjádření je rozvíjeno:
 - obeznámením se s rozmnožovacími strategiemi podobnými zvířat a lidí.

Forma a popis realizace

Krátký zábavný kvíz ukazující paralely mezi rozmnořovacími chováními zvířat a lidí.

Uvedení

Příprava

Aktivita se odehrává ve velkém sále. Předem připravíme počítač s prezentací a projektor, přes který budeme snímky promítat; je velmi užitečné, aby realizátoři disponovali dálkovým ovládáním (prezentérem) s laserovým ukazovátkem, umožní jim to volně se procházet a nesedět za počítačem, ze kterého se použije prezentace. Prostor před plátnem upravíme tak, že na zemi pokrytou kobercem rozmístíme sedací polštáře, dle počtu žáků. Pro uváděcí je lepší, když budou během debat stát – budou mít daleko větší přehled nad žáky, navíc si tak umožní lépe využívat řeči těla k dynamickým změnám během moderování kvízu. Vzhledem k tomu, že konkrétně tato aktivita v představované podobě spoléhá na jistou úroveň špičkování až flirtování mezi mužským a ženským realizátorem, je toto klíčové. Podsedáky necháme žáky rozmístit tak, aby viděli na plátno, kam se bude promítat prezentace s kvízovými otázkami. Vzhledem k celkové povaze aktivity tentokrát nevádí, vytvoří-li žáci hloučky či skupinky spřátelených spolužáků.

Realizace

Aktivita se sice dá uvést jedním realizátorem, je však výhodnější, jsou-li uváděcí dva opačného pohlaví a přibližně stejného věku, což otevírá dveře různým možnostem při uvádění (např. obracení se jeden na druhého, jako kdyby se navzájem dvořili, oslovování přítomných chlapců jen ženskou realizátorkou a dívek jen mužským realizátorem nebo právě naopak apod.).

Uváděcí zahájí aktivitu krátkým vtipným proslovem - může to být i anekdota, každopádně se vztahem k tématu - rozmnořovací chování, námluvy a páření:

„Dámy, kdy naposledy jste se vyparádily jen proto, aby si vás kluci všimli? Pánové, nechtěli jste někdy na holky udělat dojem tím, že budete nejsilnější, nejrychlejší, něco vyhraje? Poprali jste se někdy kvůli dívce? A slečny, líbí se vám, když se o vás kluci perou? Pojďme se podívat, jak se sbližují nejrozumnější druhy zvířat a jaké překážky musejí překonávat, aby se zrodila jejich další generace.“

Po motivačním úvodu zahájí jednoduchý - často tipovací - a krátký kvíz, který přiblíží rozmnořovací chování vybraných druhů živočichů. Přitom odkazují na paralely v sociálním chování lidí (např. „Souboje o přízeň dámy nebyly hlavně v dřívějších dobách ničím výjimečným. Jak má ale vypadat souboj o partnerku u samců kobry královské?“). Otázky v kvízu mají vždy 4 možnosti odpovědi, kdy pouze jedna je správná. Po odhalení otázky a možností se moc dlouho nečeká, po uplynutí cca čtvrt minuty na rozmyšlenou se dává hlasovat zvednutím ruky. Po prozrazení správné odpovědi se přechází na další otázku. Kvíz je krátký, cílem není „nahustit“ do žáků velké penzum znalostí, ale spíše aktivizovat, překvapit několika málo zajímavostmi, pobavit paralelami s lidským chováním. U žáků se rozvíjí kulturní povědomí a vyjádření obeznámením se s rozmnořovacími strategiemi podobnými u zvířat i lidí.

V průběhu aktivity by uváděcí měli pokládat žákům odlehčující otázky související s probíraným

tématem - např. „Složili jste někdy slečně báseň, pánové? Nebo jste jí zazpívali? Dámy, oblékly jste se někdy úmyslně vyzývavě, aby na vás pánové mohli oči nechat?“ atp.

Současně s otázkami na samotné žáky je žádoucí zmiňovat zajímavá fakta stran lidského sexuálního chování a rozmnožování obecně, např.: „Věděli jste, že nejmladší ženě, která porodila dítě, bylo pouhých 5 let? Ve výzkumu bylo prokázáno, že člověku připadá nejatraktivnější pach potenciálního partnera, který má nejodlišnější imunitní systém - potomek by pak získal široké spektrum predispozic k co nejlepší imunitě. Říká se, že se mužům líbí štíhlé ženy, ve skutečnosti je ale důležitý poměr obvodu pasu a boků, celková nadváha tolik nevádí.“ atd.

V návaznosti na zmíněné zajímavosti si realizátoři musejí dávat pozor, aby se kolektiv naslouchajících nezačal přesprávit zaobírat vedlejšími myšlenkami a stále se byl schopný zaměřit na samotný kvíz jako takový.

Uzavření

Po projití všech kvízových otázek uvádějící provedou rychlé zhodnocení nejúspěšnějších tipérů, i když tu nejde o soutěž („Tak schválně, kolik jste měli kdo bodů? Měl někdo všechno správně? Excelentní, potlesk prosím! A jednu chybu? Taky paráda!“). Závěr by se měl nést v pohodovém, úsměvném duchu - k tomu poslouží i dvě zajímavé skutečnosti (ke kterým nebyly vytvořeny žádné otázky) ohledně kanibalismu mezi živočišnými sexuálními partnery a o výrazném pohlavním dimorfismu, který se vyskytuje u některých druhů, jež díky němu byly často považovány za druhy naprosto odlišné.

Poznámky

Metodický důvod aktivity

Po etologické přednášce náročné na pozornost a vnímání a před pozorováním živočichů v zoo je vhodné zařadit aktivitu s uvolněnější atmosférou; přesto se etologického tématu, které hraje vřídli úlohu v bloku aktivit druhého dne, dotýká. Navíc se názornou ukázkou paralel v chování lidí a živočichů ilustruje několikrát zmíněný jev, že člověk je také „pouze“ jedním z živočišných druhů.

Variantní podoby aktivity

Máme-li soutěživou skupinu, můžeme aktivitu přetvořit v bodovaný kvíz; v tom případě máme ještě na vybranou, budou-li soutěžit týmy nebo jednotlivci. Rovněž způsob odhalování správných odpovědí se může lišit - buď může být ponechán uvedený systém, kdy se správná odpověď odhalí před zadáním další otázky, ale můžeme zvolit i variantu s odkrytím všech správných možností až na závěr. V případě soutěžního kvízu (ať již pro jednotlivce či pro týmy) je také vhodné změnit systém odpovídání (ne zvednutím ruky, ale zapsáním; předejdeme tak možným nejasnostem či případnému podvádění).

Pomůcky a materiál

Dataprojektor.

Přílohy

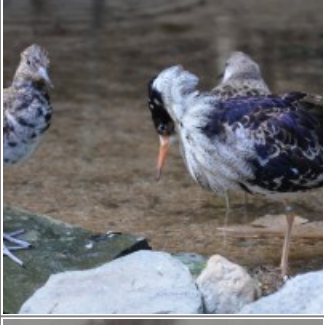
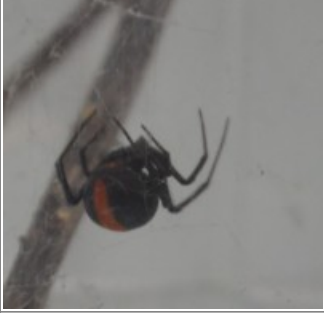
Obsahové přílohy

#	Soubor	Popis
003.14.02	Živočišná přitažlivost - prezentace - tisk.pdf	Prezentace ke hře
003.14.01	Živočišná přitažlivost - prezentace.pptx	Prezentace ke hře

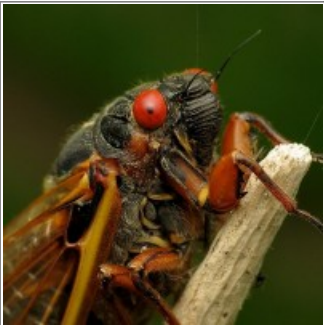
Metodické přílohy

#	Soubor	Popis
---	--------	-------

Zdroje

# Přílohy	Zdroj	Popis	Autor	Původ	Licence	Datum
003.14.01 01		kachny	Vojtěch Marek	Vlastní tvorba	CC BY-SA	2020-11-26
003.14.01 02		kobra královská	Vojtěch Marek	Vlastní tvorba	CC BY-SA	2020-11-26
003.14.01 03		jespáci	Vojtěch Marek	Vlastní tvorba	CC BY-SA	2020-11-26
003.14.01 04		snovačka	Vojtěch Marek	Vlastní tvorba	CC BY-SA	2020-11-26

003.14.01 05		kudlanka	Jan Hrdlička	Vlastní tvorba	CC BY-SA	2020-11-26
003.14.01 06		medvědi	Vojtěch Marek	Vlastní tvorba	CC BY-SA	2020-11-26
003.14.01 07		losos	Hans-Petter Fjeld	https://commons.wikimedia.org	CC BY-SA	2020-11-26
003.14.01 08		úhoř	Bernard Dupont	https://commons.wikimedia.org	CC BY-SA	2020-11-26
003.14.01 09		indická můra	Mohitpatel845	https://commons.wikimedia.org	CC BY-SA	2020-11-26
003.14.01 10		rajka modrá	gailhampshire	https://commons.wikimedia.org	CC BY	2020-11-26

003.14.01 11		cikáda	Katja Schulz	https://commons.wikimedia.org	CC BY	2020-11-26
003.14.01 12		holoubek diamantový	Jim Bendon	https://commons.wikimedia.org	CC BY-SA	2020-11-26
003.14.01 13		pavouci rozdíly pohlaví	Sanba38	https://commons.wikimedia.org	CC BY	2020-11-26
003.14.01 14		vakomyš	patrickkavanagh	https://commons.wikimedia.org	CC BY	2020-11-26

From:
<https://www.mscb.cz/> - **MSCB**

Permanent link:
<https://www.mscb.cz/skolam/zvirata/aktivita/14/3>

Last update: **2020/11/27 13:24**

